PAŽYMA DĖL SKUNDO
PRIEŠ PANEVĖŽIO APSKRITIES VALSTYBINĘ MOKESČIŲ INSPEKCIJĄ

2013-02-13 Nr. 4D-2013/1-101
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje 2013-01-17 gautas X (arba toliau – pareiškėja) skundas dėl pareigūnų veiksmų.

Pareiškėja nurodė, kad dirbo valstybės tarnautoja Panevėžio apskrities valstybinėje mokesčių inspekcijoje (toliau vadinama – PAVMI) Administravimo ir personalo skyriaus vyriausiojo specialisto pareigose. PAVMI nuo 2012-07-31 ji nedirba, kadangi viršininko įsakymu pareigybė buvo panaikinta. Dar dirbant pirmiau nurodytose pareigose, pareiškėjai buvo paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba. PAVMI viršininko sprendimas dėl nuobaudos skyrimo apskųstas Panevėžio apygardos administraciniam teismui, šiuo metu byla yra patekusi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą.

Skunde nurodoma, kad, pareiškėjai dirbant pakaitine tarnautoja kitoje institucijoje, tapo žinoma, jog Valstybės tarnybos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Valstybės tarnautojų registro savitarnos posistemėje skiltyje *Nuobaudų sąrašas* parašyta, jog pareiškėjai paskirta tarnybinė nuobauda – papeikimas.

Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau vadinama – VMI prie FM, arba VMI) 2012-11-23 buvo paduotas skundas dėl duomenų tvarkymo, t. y. nepagrįstai padaryto įrašo, kad pareiškėjai paskirta tarnybinė nuobauda – papeikimas. Nurodyta, kad VMI darbuotojai, atsakingi už duomenų tvarkymą ir perdavimą, pareiškėjos duomenis tvarkė netiksliai ir trečiajam šaltiniui – Valstybės tarnybos departamentui – perdavė netikslius duomenis, pažeidė teisės aktus, dėl ko pareiškėjai „atsirado neigiami padariniai“ (taip skunde, šios ir kitų citatų kalba netaisyta). Pareiškėja VMI prie FM prašė Valstybės tarnybos departamentui pateikti tikslius duomenis apie jos asmenį, siekiant juos ištaisyti visuose išoriniuose ir vidiniuose dokumentuose; ištirti ir įvertinti PAVMI darbuotojų, kurie perdavė netikslius duomenis, veiksmus; ar atliekant nurodytus veiksmus darbuotojai tinkamai atliko pareigas, nepažeidė teisės aktų reikalavimų; apie atliktus veiksmus buvo prašyta informuoti pareiškėją įstatymų nustatyta tvarka.

VMI prie FM pareiškėją 2012-11-30 raštu informavo, kad skundas nagrinėti persiųstas PAVMI, apie priimtus sprendimus ji bus informuota papildomai. VMI prie FM 2012-12-06 pareiškėjai pranešė, kad PAVMI darbuotojai, kaip duomenų Valstybės tarnybos informacinėje sistemoje VATARAS tvarkytojai, informacinėje sistemoje 2012-11-28 ištaisė duomenis apie nuobaudą, vietoj *papeikimo* įrašydami *pastabą*; PAVMI atliko klaidos ištaisymo procedūrą, kaip tai numatyta Viešojo administravimo įstatymo 35 straipsnyje, kitų netikslumų išoriniuose ir vidiniuose dokumentuose nėra. Pranešta, kad PAVMI darbuotoja, tvarkydama duomenis informacinėje sistemoje VATARAS, padarė klaidą – „netyčia pasirinko kitą nuobaudos tipo kodą iš kelių galimų“. „Tokio pobūdžio klaidos nesietinos su tinkamu pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų atlikimu, nes tinkamas funkcijų atlikimas yra siejamas su atitinkamų specialiųjų administracinių gebėjimų turėjimu ir atitinkamomis tarnautojo asmeninėmis savybėmis.“

Pareiškėja buvo informuota, kad PAVMI viršininko sprendimu tarnybinio nusižengimo tyrimas nebuvo atliekamas, tačiau šis sprendimas pareiškėjai nebuvo pateiktas. Seimo kontrolieriui pranešta, kad iš PAVMI iki šiol nėra gautas atsakymas apie priimtąjį sprendimą; ši informacija paaiškėjo tik iš VMI 2012-12-06 rašto Nr. (6.15-01)-R-10217).

Pareiškėja nesutinka su PAVMI viršininko sprendimu nepradėti tarnybinio nusižengimo tyrimo pagal jos skundą. Jos nuomone, neatlikus tyrimo, negalima įvertinti, jog PAVMI darbuotoja, tvarkydama duomenis informacinėje sistemoje VATARAS, padarė klaidą ir netyčia pasirinko kitą

nuobaudos tipo kodą iš kelių galimų. Pareiškėjos nuomone, viešojo administravimo subjektas, priėmęs sprendimą, privalėjo jį pateikti pareiškėjai; sprendime taip pat turėjo būti nurodyta išsami jo apskundimo tvarka ir konkretūs terminai, kaip to reikalauja Viešojo administravimo įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatos, kurios reglamentuoja skundų nagrinėjimo tvarką, taip pat ir VMI viršininko įsakymu patvirtintos Asmenų aptarnavimo valstybinėje mokesčių inspekcijoje taisyklių nuostatos, kuo galimai buvo pažeistos pareiškėjos teisės ir teisėti interesai.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius kreipėsi į VMI prie FM viršininką Modestą Kaseliauską, prašydamas įvertinti nurodytas aplinkybes ir pateikti visą informaciją (dokumentus, taip pat ir galimo susirašinėjimo pareiškėja) keltais klausimais.

Prašyta nurodyti, kam konkrečiai buvo pavesta tirti pareiškėjos skundą, kuris PAVMI buvo persiųstas iš VMI prie FM; dėl kokių priežasčių nebuvo pradėta administracinė procedūra pagal Viešojo administravimo įstatymo nuostatas; dėl kokių priežasčių PAVMI pareiškėjai nepateikė atsakymo (administracinės procedūros sprendimo) dėl jos skundo, persiųsto iš VMI prie FM; kada pareiškėjai bus pateiktas administracinės procedūros sprendimas pagal jos 2012-11-23 skundą; taip pat prašyta pateikti pareiškėjos 2012-11-23 skundo kopiją.

VMI prie FM viršininkas M. Kaseliauskas Seimo kontrolierių informavo, kad 2012-11-23 buvo gautas pareiškėjos skundas „Dėl duomenų tvarkymo“. Skunde prašyta ištaisyti netikslius duomenis dėl jos nuobaudos ir ištirti bei įvertinti PAVMI darbuotojų veiksmus, kurie tvarkydami perdavė netikslius duomenis, ir informuoti ją įstatymų nustatyta tvarka.

Kadangi Valstybės tarnybos informacinės sistemos VATARAS (toliau vadinama – VATARAS) duomenų tvarkytojas yra PAVMI, ir tik ji gali pakeisti klaidingai įvestus duomenis bei pagal kompetenciją gali atlikti tarnybinio nusižengimo tyrimą dėl galimai nusižengusių valstybės tarnautojų, pareiškėjos skundas 2012-11-30 buvo persiųstas PAVMI, prašant atidžiai išnagrinėti nurodytas aplinkybes, priimti atitinkamus sprendimus ir informuoti pareiškėją bei VMI prie FM. Pareiškėjai buvo išsiųstas raštas Nr. (6.15-01)-R-9981 „Dėl skundo“, kuriuo ji buvo informuota, kad jos skundas pagal kompetenciją persiųstas PAVMI atitinkamiems sprendimams priimti. Gavus informaciją iš PAVMI, kad VATARAS klaida ištaisyta, o tarnybinio nusižengimo tyrimas dėl netyčinės klaidos, nesietinos su tinkamu pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų atlikimu, nebuvo pradėtas, pareiškėja apie tai buvo informuota VMI prie FM 2012-12-06 raštu Nr. (6.15-01)-R-10217 „Dėl skundo“. Po VMI prie FM kreipimosi PAVMI 2013-01-28 raštu Nr. (33.22)-6-483 „Dėl duomenų tvarkymo“ pavėluotai informavo pareiškėją apie ištaisytą klaidą, paaiškino, dėl kokių priežasčių nepradėjo tarnybinio nusižengimo tyrimo, taip pat paaiškinta apskundimo tvarka.

Seimo kontrolierius buvo informuotas, kad PAVMI vadovybei nurodyta ištirti, dėl kokių priežasčių pareiškėjai nebuvo laiku atsakyta, ir griežtai laikytis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo nuostatų, laiku bei tinkamai teikti atsakymus pareiškėjams. Seimo kontrolierius patikintas, kad apie tyrimo rezultatus papildomai bus informuota pareiškėja ir Seimo kontrolierius.

VMI prie FM viršininko M. Kaseliausko nuomone, vertinant pareiškėjos nusiskundimą dėl padarytos klaidos ir dėl to, kad nebuvo pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas dėl klaidą padariusio valstybės tarnautojo veiksmų, manytina, kad klaida buvo techninio pobūdžio – atidarytame VATARAS valstybės tarnautojo tarnybinės nuobaudos kortelės lange pasirenkant nuobaudą galima suklysti. Skundo tyrimui pateikti kortelės pavyzdžiai. Tokia klaida yra neatidumo pasekmė, kuri vertintina atliekant kasmetį valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimą ir nesąlygoja tarnybinės nuobaudos skyrimo, nes „reikalavimas skirti tarnybinę nuobaudą už techninę klaidą, kuri buvo ištaisyta ir neturėjo pasekmių, nėra adekvatus padarytai klaidai“.

Įvertinus tyrimo metu surinktus dokumentus bei išaiškėjusias aplinkybes, darytina išvada, kad skundo aplinkybės, vertinant jas viešojo administravimo prasme, tyrimo metu buvo patvirtintos,

t. y. pareiškėja atsakymą iš PAVMI gavo tik po Seimo kontrolieriaus kreipimosi į VMI prie FM, t. y. 2013-01-28.

Pažymėtina, kad Seimo kontrolierius, ištyręs pareiškėjos skundą, Seimo kontrolierių įstaigoje gautą 2012-11-26, 2013-01-07 surašė pažymą Nr. 4D-2012/1-1690 „Dėl X skundo prieš Panevėžio apskrities valstybinę mokesčių inspekciją“. Šio skundo tyrimo metu buvo nustatyta, kad pareiškėjos skundo aplinkybės, vertinant jas viešojo administravimo prasme, tyrimo metu buvo patvirtintos, t. y. pareiškėja nebuvo informuota apie tarnybinio nusižengimo tyrimo neinicijavimą, jai nepaaiškinta išsami apskundimo tvarka. Atsižvelgus į tai, kad PAVMI viršininkas A. Skvarnavičius ir kiti buvo įspėti ateityje savo darbe griežtai laikytis norminių aktų reikalavimų, Seimo kontrolierius nekėlė tarnybinės atsakomybės klausimo.

Tačiau tiriant naują pareiškėjos skundą dėl PAVMI veiksmų vėl tenka konstatuoti Viešojo administravimo įstatymo nuostatų pažeidimą, padarytą X atžvilgiu. Vadinasi, PAVMI nereagavo į Seimo kontrolieriaus 2013-01-07 pažymoje konstatuotus pažeidimus, VMI prie FM viršininko įspėjimus ateityje laikytis Viešojo administravimo įstatymo reikalavimų.

Pažymėtina, kad PAVMI, gavusi iš VMI persiųstą pareiškėjos skundą, pagal Viešojo administravimo įstatymo nuostatas turėjo per 3 darbo dienas pradėti administracinę procedūrą. Administracinė procedūra turėjo būti baigta ir administracinės procedūros sprendimas priimtas per 20 darbo dienų nuo jos pradžios (Viešojo administravimo įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 22 straipsnio 1 dalis, 31 straipsnis).

Kaip matyti iš skundo tyrimo Seimo kontrolierių įstaigoje metu paaiškėjusių aplinkybių, tik PAVMI 2013-01-28 raštu pareiškėjai buvo pateikta informacija atsakant į jos skundą, t. y. praleidus Viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytą terminą, ir tik Seimo kontrolieriui pradėjus tirti X skundą dėl atsakymo nepateikimo.

Atsižvelgus į tai, kas pirmiau išdėstyta, teigtina, kad PAVMI pareigūnų veiksmai (neveikimas) traktuotini kaip biurokratizmas.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

Įvertinęs pirmiau nurodytas aplinkybes bei vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i u:

X skundą dėl Panevėžio apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnų veiksmų pripažinti pagrįstu.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 15 ir 17 punktais, rekomenduoju Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininkui Modestui Kaseliauskui atkreipti dėmesį į pažymoje išdėstytas aplinkybes ir imtis priemonių, kad teisės aktuose nustatyta tvarka būtų pradėtas tarnybinis tyrimas PAVMI pareigūnų, teisės aktų nustatyta tvarka nepradėjusių administracinės procedūros dėl X skundo ir laiku nepateikusių jai administracinės procedūros sprendimo, atžvilgiu.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių iki 2013-03-28.

Seimo kontrolierius Romas Valentukevičius

Vaiva Verbylaitė, 8 706 65115